

ارزشیابی پروژه‌های عمرانی دولت

بایسندگان:

دکتر علی‌اصغر زرعت

استاد دانشکده مدیریت دانشگاه تهران

حسن هزیرافکن

دانشجوی دکتری دانشگاه تهران

مریم دمرچی‌لو

دانش‌آموخته کارشناسی ارشد دانشگاه تهران

عاطفه نصیری همراه

دانشجوی دکتری دانشگاه شهید بهشتی

از مجموعه کتاب‌های باران تدبیر

کتاب‌مهربان

Mehraban Book

عنوان و نام پدیدآور	ارزشیابی پروژه‌های عمرانی دولت / نویسندگان علی اصغر پورعزت ... [و دیگران]
مشخصات نشر	تهران: موسسه کتاب مهربان نشر، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری	۱۹۸ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۰۷-۱۸۲-۶
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	نویسندگان علی اصغر پورعزت، حسن هژبرافکن، مریم دمرچی‌لو، عاطفه نصیری‌همراه.
موضوع	طرح‌های عمرانی -- ایران -- ارزشیابی
موضوع	Economic development projects -- Iran -- Evaluation
موضوع	طرح‌های عمرانی -- ایران -- تحقیق
موضوع	Economic development projects -- Iran -- Research
شناسه افزوده	پورعزت، علی اصغر، ۱۳۴۵ -
شناسه افزوده	Pourezza, Aliaagh
رده بندی کنگره	HC۴۸۰/ط۱ ۱۴ ۱۳۸
رده بندی دیویی	۳۶۰ ۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۵۰۶۵۶۸۸

عنوان	ارزشیابی پروژه‌های عمرانی دولت
نویسندگان	علی اصغر پورعزت، حسن هژبرافکن، مریم دمرچی‌لو، عاطفه نصیری‌همراه
ناشر	مؤسسه کتاب مهربان نشر
صفحه‌آرا	مسین امدی
ویراستار	محبوبه شریفی
طراح جلد	امیتیس ضیایی مهر
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۰۷-۱۸۲-۶
نوبت چاپ	اول زمستان ۱۳۹۶
تیراژ	۱۰۰۰ نسخه

دفتر انتشارات: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان لبافی‌نژاد، پلاک ۱۸۹

کدپستی: ۱۳۱۴۹۶۵۳۵۱ تلفن: ۶-۶۶۹۷۳۱۷۵

MehrabanPub.com - Info@mehrabanshop.com:

Ketabemehraban.com :

تلفن: ۶۶۴۶۳۱۰۲

ایمیل و وب سایت

فروشگاه اینترنتی

فروشگاه نشر بازرگانی

کلیه حقوق و حق چاپ متن و عنوان کتاب که به ثبت رسیده است؛ مطابق با قانون حقوق مؤلفان و مصنفان مصوب ۱۳۴۸ محفوظ و متعلق به مؤسسه کتاب مهربان نشر می‌باشد. هرگونه برداشت، تکثیر، کپی برداری به هر شکل (چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی) بدون اجازه‌ی کتبی از مؤسسه کتاب مهربان نشر ممنوع بوده و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

فهرست مطالب

فصل اول

- ۱۵ مبانی و اهمیت ارزشیابی پروژه‌های عمرانی.....
- ۱۵ پروژه‌های عمرانی بخش عمومی.....
- ۱۶ سازمان و مفاهیم راهنما.....
- ۱۶ مدیریت پروژه های عمرانی ملی.....
- ۱۶ هدف ارزشیابی پروژه‌های عمرانی.....
- ۱۸ هزینه پروژه‌های عمرانی.....
- ۱۹ تأخیر در اجرای پروژه‌های عمرانی.....
- ۲۰ کیفیت اجرای پروژه‌های عمرانی.....
- ۲۱ رضایت ذی‌نفعان از اجرای پروژه‌های عمرانی.....
- ۲۳ ارزیابی تأثیر اجتماعی پروژه‌های عمرانی.....
- ۲۵ نتیجه بحث.....
- ۲۷ سؤالاتی برای مطالعه بیشتر.....
- ۲۸ کارگاه یک- دسته‌بندی پروژه‌های عمرانی.....

فصل دوم

- ۲۹ رویکردهای گوناگون به شاخص‌های ارزشیابی پروژه‌های عمرانی.....
- ۲۹ رویکردها و دیدگاه‌ها.....
- ۲۹ واژگان و مفاهیم راهنما.....
- ۳۰ رویکردهای گوناگون به ارزشیابی پروژه‌های عمرانی.....

۳۰..... رویکرد نخست: معیارهای سه گانه سنتی

۳۴..... رویکرد دوم: معیارهای پنج گانه OECD

۳۷..... نقاط ضعف رویکرد پنج معیاره

۳۷..... سایر معیارهای ارزشیابی عملکرد پروژه‌های عمرانی

۴۰..... نتیجه بحث

۴۰..... مباحث و پرسش‌های مهم

۴۱..... سؤالاتی برای مطالعه بیشتر

۴۱..... کارگاه - طراحی معیارها و شاخص‌های مناسب

فصل سوم

۴۳..... ساز و کار ارزشیابی پروژه ای عمرانی

۴۳..... ابزارها و روش‌های ارزشیابی

۴۴..... واژگان و مفاهیم راهتما

۴۴..... آمایش و برنامه‌ریزی ملی برای اجرای پروژه‌ای عمرانی

۴۵..... ساز و کار ارزیابی

۵۲..... روش‌های ارزشیابی

۵۴..... روش‌ها و ابزارهای ارزشیابی پروژه‌ها

۵۶..... نتیجه بحث

۵۷..... مباحث و پرسش‌های مهم

۵۸..... سؤالاتی برای مطالعه بیشتر

۵۹..... کارگاه سه - طراحی ابزارها و روش‌ها

فصل چهارم

- نتایج ارزشیابی عملکرد پروژه‌های عمرانی ۶۱
- نتیجه‌گرایی ۶۱
- واژگان و مفاهیم راهنما ۶۲
- اصلاح عملکرد پیشین ۶۲
- جلوه‌های گوناگون عبرت گرفتن از گذشته ۶۵
- یادگیری برای اصلاح سبک‌های مدیریت پروژه ۷۰
- تفسیر نتایج ارزشیابی پروژه‌های عمرانی ۷۲
- شیوه ارائه گزارش ۷۵
- نتیجه بحث ۷۵
- مباحث و پرسش‌های مهم ۷۶
- سؤالاتی برای مطالعه بیشتر ۷۷
- کارگاه چهارم - گزارش‌دهی خوب ۷۷

فصل پنجم

- چالش‌های ارزشیابی عملکرد پروژه‌های عمرانی ۷۹
- کار دقیق، ظریف و نتیجه‌بخش ۷۹
- واژگان و مفاهیم راهنما ۸۰
- تنگناهای ارزشیابی عملکرد پروژه‌های عمرانی ۸۰
- تنگناهای ذاتی ارزشیابی عملکرد یا دشواری‌های ماهیتی ۸۲
- تنگناهای سیاسی ارزشیابی عملکرد یا طفره‌روی‌های سیاسی ۸۳

- تنگناهای فنی و سیستمی ارزشیابی عملکرد یادشواری های ارزشیابی سامان مند ۸۴
- چالش ها و تنگناهای نوظهور ۸۶
- هدف گذاری و کنترل پروژه ۸۷
- نتیجه بحث ۸۸
- مباحث و پرسش های مهم ۹۰
- سؤالاتی برای مطالعه بیشتر ۹۱
- کارگزار، حجم - غلبه بر چالش ها ۹۱
- فصل ششم
- نگاهی به ختم پروژه های عمرانی در بخش عمومی اداره و حکمرانی کشور ... ۹۳
- تجربه و آزمون ۹۳
- واژگان و مفاهیم ۹۴
- مورد مطالعه؛ تجربه های حاصل از عمل و اقدام ۹۴
- قضایا، داستان ها و موارد مطالعه ۹۵
- یک) پروژه توسعه متروی تهران و حومه ۹۵
- دو) پروژه توسعه فرودگاه امام خمینی (ره) ۱۰۱
- سه) پروژه سد گتوند ۱۱۰
- چهار) پروژه طراحی و احداث برج میلاد ۱۱۹
- پنج) پروژه توسعه مسکن مهر ۱۳۱
- نتیجه بحث ۱۴۲
- مباحث و پرسش های مهم ۱۴۳
- سؤالاتی برای مطالعه بیشتر ۱۴۴

کارگاه ششم - توسعه سیستم مدیریت دانش مدیریت پروژه ۱۴۴

فصل هفتم

نگاهی به برخی از پروژه‌های عمرانی در جهان ۱۴۷

بادگیری فارغ از تجربه ۱۴۷

واژگان و مفاهیم راهنما ۱۴۸

تجربه بین‌المللی ۱۴۸

یک) پروژه مزرعه سرپوشیده تولید محصولات کشاورزی در ژاپن ۱۴۸

دو) پروژه زمین آب شیرین و تولید گندم در عربستان ۱۵۶

سه) پروژه توسعه شبکه آبرسانی ملی دبی ۱۶۳

چهار) پروژه شبیه‌سازی کره زمین در خلیج فارس ۱۶۷

پنج) پروژه تونل زیرزمینی گات سارد ۱۷۴

نتیجه بحث ۱۸۱

مباحث و پرسش‌های مهم ۱۸۲

سوالاتی برای مطالعه بیشتر ۱۸۲

کارگاه هفتم - اجرای پروژه موفق ۱۸۳

منابع ۱۸۵

پیشگفتار

هزینه‌های پروژه‌های عمرانی در بخش عمومی، سهم قابل توجهی از درآمدهای ملی و بودجه عمومی جامعه را به خود اختصاص می‌دهند؛ از این رو، پرداختن به ارزشیابی عملکرد دولت در این زمینه، فرصتی برای بازنگری در جهت کاهش هزینه، بهبود کیفیت و به طور کلی افزایش راندمان فراهم می‌سازد. این مبحث به بهره‌برداران بودجه ملی، بسیار حائز اهمیت است. اقتصاد تک محصولی مانع از دست محدودی برای رشد دارد و پروژه‌های عمرانی نیز بسیار پرهزینه‌اند. بنابراین برای بهره‌برداری از این فرصت‌های محدود، شایسته است که این مهم با دقت و حساسیت کافی سامان پذیرد. در این نگاه، پروژه عمرانی یا زیربنایی عبارت است از هر برنامه سامان‌یافته‌ای که برای ایجاد فرصت‌های زیربنایی یا برای حذف موانع زیرساختی انجام می‌گیرد. برای مثال، مشارکت ارتش در مدیریت بحران زلزله کرمانشاه، اقامت سپاه قدس برای مهار داعش، یک پروژه زیربنایی محسوب می‌شود.

این کتاب با هدف آشنا ساختن دانشجویان مدیریت پروژه‌های عمرانی تدوین شده است. فصل اول کتاب به مبانی و اهمیت ارزشیابی پروژه‌های عمرانی پرداخته است. فصل دوم، انواع دیدگاه‌ها و رویکردها به این مهم را مدنظر قرار می‌دهد. فصل سوم کتاب به بحث از ساز و کار ارزشیابی پروژه‌های عمرانی اختصاص یافته است. در فصل چهارم، نتایج ارزشیابی عملکرد پروژه‌های عمرانی مدنظر قرار گرفته است. در فصل پنجم به چالش‌های ارزشیابی عملکرد در پروژه‌های عمرانی پرداخته شده است. در فصل ششم برخی از پروژه‌های عمرانی در بخش عمومی اداره و حکمرانی ایران بررسی خواهد شد و در فصل هفتم برخی از پروژه‌های عمرانی بخش عمومی یا خصوصی سایر کشورها

مورد بررسی قرار گرفته‌اند. ویرایش اول این کتاب با توجه به ضرورت تدوین، به سرعت تهیه شده است و شایسته است که در آینده نزدیک با ویرایش اساسی، به صورت کامل‌تر به جامعه و کارگزاران اجرایی دولت، ارائه گردد. تدوین کتاب به صورت حاضر حاصل بهره‌مندی نویسندگان از دیدگاه‌ها و ملاحظات استادان و همکاران ارجمندی است که ذکر نام همه آنها در اینجا امکان‌پذیر نیست. از این میان به‌ویژه از خانم دکتر طاهره فیضی و آقای نیما عرب‌حسینی که تذکرات آنها موجب دقت بیشتر نویسندگان در تدوین اثر نهایی شده است، تشکر می‌نمایم.

پاییز ۱۳۹۶

لی‌اصحربو عزت - استاد دانشکده مدیریت دانشگاه تهران

حسن مهدی کن - دانش‌جوی دکتری دانشگاه تهران

مریم دمرچی‌لو - دانش‌آموخته کارشناسی ارشد دانشگاه تهران

عاطفه نصیری هم‌راه - دانشجوی دکتری دانشگاه شهید بهشتی